

2023

SANSKRIT — HONOURS

Paper : DSE-A-1

(DARŚANA)

Full Marks : 65

2023/00 2/2023/00 2/2023/00

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.

Section - A

Unit - I

(Marks : 30)

MURALIDHAR GIRLS' COLLEGE
LIBRARY

1. अधस्तनेषु कस्यचिदेकस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च दातव्यम्।
 - (a) तर्कभाषासम्मतं कारणलक्षणं प्रतिपदव्यावृत्तिप्रदर्शनपूर्वकम् आलोच्यताम्। तच्च कतिविधम्? कानि च तानि? करणेन सह कारणस्य को भेदः? 4+1+2+3
 - (b) तर्कभाषानये प्रत्यक्षलक्षणं किम्? तस्य भेदाः सोदाहरणं सलक्षणञ्च प्रतिपादनीयाः। 5+5
 - (c) शास्त्रस्य प्रवृत्तिः कतिविधा? दृष्टान्तप्रदर्शनपूर्वकम् आलोच्यताम्। लक्षणस्य त्रिविधाः दोषाः उल्लिख्यन्ताम्। 2+5+3
2. अधस्तनेषु कस्यचिदेकस्य व्याख्या कार्या (संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च)। 8×1
 - (a) यथार्थानुभवः प्रमा।
 - (b) गुणाश्रयो द्रव्यम्।
 - (c) सविकल्पकं नामजात्यादियोजनात्मकं दित्थोऽयम्।
3. अधोनिर्दिष्टेषु विषयद्वयमवलम्ब्य टीका कार्या (संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च)। 6×2
समवायिकारणम्, प्रमेयः, समवेतसमवायसन्निकर्षः।

Unit - II

(Marks : 20)

4. अधस्तनेषु कस्यचिदेकस्य व्याख्या कार्या (संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च)। 10×1
 - (a) मनस्त्वजातियोगि स्पर्शशून्यं क्रियाधिकरणं मनः।
 - (b) प्रमितिविषयाः पदार्थाः।

Please Turn Over

- (c) सामान्यं नित्यमेकमनेकसमवेतम्।
(d) अभावस्तु चतुर्विधः।
5. अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च समाधेयाः। 2×5
- (a) कर्म कतिविधम्? कानि च तानि?
(b) ऊहलक्षणं किम्?
(c) लिङ्गं कतिविधम्?
(d) अभावप्रत्यक्षे कीदृशः सन्निकर्षः स्वीकृतः?
(e) कः समवायः?
(f) का नाम प्रतिज्ञा?
(g) सप्तपदार्थग्रन्थे सामान्यं कतिविधम्?
(h) को गुणः पृथिवीमात्रवृत्तिः?

MURALIDHAR GIRLS' COLLEGE
LIBRARY

Section - B

Unit - I

(Marks : 15)

6. अधस्तनेषु कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च विधातव्यम्।
- (a) विवेकचूडामणिमनुसृत्य साधनचतुष्टयमात्रमालोच्यताम्। 10
(b) मोक्षसाधनस्य किं तावत् परमं साधनम्? आत्मज्ञानस्य माहात्म्यं पाठ्यांशे यथा वर्णितं तथालोच्यताम्। 2+8
(c) जीवन्मुक्तेः लक्षणानि आलोच्यन्ताम्। 10
7. अधोनिर्दिष्टेषु विषयमेकमवलम्ब्य टीका कार्या (संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च)। 5×1
मुमुक्षुः, शिष्यप्रशंसा, ब्रह्मानन्दरसः।